

Діяльність D 2.2.1. Тренінги тренерів для державних та приватних надавачів послуг

Концептуальний підхід

Підґрунтя

Швейцарсько-українська програма "Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України" (далі - QFTP) в межах своєї діяльності підтримує приватні та державні установи молочного сектору з метою сприяння застосуванню кращих практик, створенню доданої вартості та розвитку торгівлі шляхом надання малих грантів на конкурсній основі.

Загальною метою QFTP є: сприяння сталій торгівлі, збільшенню та покращенню робочих місць шляхом посилення конкурентоспроможності та розвитку потенціалу малих і середніх підприємств (МСП) в органічному та молочному секторах через досягнення двох кінцевих результатів:

Кінцевий результат 1: Удосконалено нормативно-правову базу та приведено її у відповідність до законодавства ЄС, а також покращено бізнес-середовище

Діяльність, спрямована на досягнення Кінцевого результату 1, сприятиме розвитку потенціалу на державному рівні, зокрема, через підтримку у впровадженні та приведенні у відповідність до законодавства ЄС нормативно-правової бази в органічному та молочному секторах (Проміжний результат 1.1). На інституційному та секторальному рівнях увага буде зосереджена на зміцненні потенціалу та співпраці державних установ і приватних учасників виробничо-збутових ланцюгів задля ефективного дотримання та виконання вимог законодавства (Проміжний результат 1.2).

Кінцевий результат 2: Торговельний потенціал на внутрішньому та зовнішньому ринках продукції з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах підвищено

Діяльність, спрямована на досягнення Кінцевого результату 2, підвищить торговельний потенціал МСП на внутрішньому та експортному ринках (Проміжний результат 2.1) завдяки систематичному розвитку потенціалу із залученням державних та приватних надавачів послуг та об'єднань для сприяння застосуванню належних практик, створення доданої вартості та розвитку торгівлі (Проміжний результат 2.2).

У межах Проміжного результату 2.2 QFTP й надалі співпрацюватиме з національними надавачами послуг, оскільки вони довели, що є ефективними агентами змін навіть під час повномасштабної війни. Для підвищення стійкості зусиль з розвитку потенціалу, QFTP посилить співпрацю з мультиплікаторами. QFTP посилить роль та внесок в практично-орієнтоване навчання у підвищення компетентності та обізнаності через комбіноване навчання з елементами тренінгу тренерів (ToT).

Концепція навчання надавачів послуг

Відповідно до плану діяльності на другий програмний рік QFTP організує ToT для надавачів послуг. ToT буде проведено у формі поглибленого навчального курсу у комбінованій формі на тему «Підготовка МСП до проведення оцінки потужностей оператора ринку на відповідність вимогам ЄС».

Короткостроковими цілями ToT є підвищення рівня обізнаності МСП про вимоги ЄС до операторів ринку харчових продуктів та підготовка до проведення оцінки потужностей оператора ринку на відповідність вимогам ЄС.

Середньостроковою ціллю ToT є включення потужностей оператора ринку до переліку експортерів харчових продуктів до країн-членів ЄС.

Довгостроковою ціллю є підвищення торгівельного потенціалу МСП через покращення якості продукції та доступу до високомаржинальних ринків.

Учасники: представники малих та середніх підприємств з переробки молока (особливий фокус на виробників сиру), які відповідають за впровадження вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості, консультанти, надавачі послуг, представники профільних об'єднань виробників.

Кількість учасників – не більше ніж 5-7 осіб.

Комбіноване навчання, яке складається з 18 онлайн тренінгів. Під час теоретичної частини у кожному з тренінгів буде представлено особливості вимог законодавства для переробки молока та гнучкий підхід до реалізації цих вимог на малих потужностях. Після кожного тренінгу учасники отримують завдання для самостійної роботи, яка полягатиме у наступному:

- Оцінювання виконання впровадженості на підприємстві групи питань, розглянутих під час теоретичної частини на попередньому тренінгу, складання опису ситуації, виявлення невідповідностей, складання плану заходів з їх усунення.
- Як частина наступного тренінгу - обговорення невідповідностей та плану заходів.
- За результатами обговорень, учасники тренінгу аналізують плани заходів, розробляють необхідні процедури та іншу документацію.
- Розроблені документи, на запит учасника, можуть бути проаналізовані тренерами і, можливо, іншими учасниками навчання.

Під час наступного тренінгу проводиться огляд практичної роботи учасників з наданням консультацій. Онлайн тренінги проводяться з періодичністю 2 рази у місяць по 4 години. Під час кожного з тренінгів буде висвітлюватися блок питань, пов'язаних з виконанням вимог українського та європейського харчового законодавства.

Таким чином при бажанні учасники тренінгу разом з навчаннями можуть розробити свої плани заходів процедури для того щоби підготуватися до проходження перевірки компетентним органом (Держпродспоживслужбою) щодо затвердження потужностей для отримання дозволу на експорт.

I. Теми для онлайн занять:

1. Ознайомлення з вимогами харчового законодавства з врахуванням особливостей та гнучкості для малих виробників. Особливості вимог та рекомендацій для виробників ремісничих сирів які діють в ЄС, та які наявні у «Методичних настанов щодо дотримання вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів на потужностях з первинного виробництва молока та/або малих потужностях з перероблення молока». Самостійна робота - ознайомитися з вимогами законодавства.
2. Огляд Стандартної операційної процедури щодо оцінки стану відповідності потужностей оператора ринку вимогам ЄС та включення, призупинення або виключення з переліку експортерів харчових продуктів до країн-членів ЄС (СОП-експорт до ЄС). Розгляд особливостей застосування СОП на малих потужностях. Аналіз відмінностей між українським та європейським харчовим законодавством які ще існують для молочної галузі зокрема.
3. Запровадження простежуваності. Самостійна робота - проаналізувати систему простежуваності в себе на підприємстві та зробити її тестування записати на відповідності які будуть обговорені наступного разу. Самостійна робота - ознайомитися з СОП.
4. Вимоги до розроблення, запровадження процедур та їх валідації та верифікації. Поради щодо організації ведення документації. Огляд небезпечних факторів, характерних для виробництва сиру та заходів їх контролю. Самостійна робота: провести облік діючої на підприємстві документації, визначити які програми-передумови, процеси охоплені документацією, зафіксувати невідповідності.
5. Огляд результатів самостійної роботи щодо оцінювання стану ведення документації. Вимоги до інфраструктури потужності: облаштування території, планування та стан приміщень, розміщення обладнання. Вимоги щодо комунікацій. Самостійна робота - провести аналіз планування приміщень, огляд стану приміщень, території відповідно до переліку питань. Рекомендовано зобразити схематично план виробничих, складських та побутових приміщень з потоками харчових продуктів, пакувальних та допоміжних матеріалів, відходів, рух персоналу. Визначити невідповідності в плануванні та запропонувати коригувальні дії.
6. Огляд результатів самостійної роботи. Використання води на підприємстві. Інші комунікації – електро- та водопостачання, вентиляція. Дії у випадку відхилень. Самостійна

робота: оцінити ризики від облаштування систем комунікацій на потужності. Визначити заходи для зменшення ризиків.

7. Огляд результатів самостійної роботи. Вибір обладнання та інвентаря та підтримання їх у належному стані, проведення ремонтних робіт. Вимоги до роботи з засобами вимірювальної техніки. Дотримання температурних режимів. Самостійна робота - провести оцінювання виконання вимог на потужності. Скласти список засобів вимірювальної техніки (ЗВТ) та інформацію про перевірку їх роботи. Визначити невідповідності в інфраструктурі та запропонувати коригувальні дії. Розробити проекти необхідної документації.

8. Огляд результатів самостійної роботи. Виробництво сирого молока. Вимоги до сирого молока. Здоров'я та благополуччя тварин. Відбір та оцінювання постачальників. Самостійна робота: оцінити ситуацію на потужності або у постачальників. Запропонувати перелік питань для оцінювання постачальників чи для внутрішнього інспектування ферми з виробництва молока. Можливе залучення зовнішнього експерта.

9. Огляд результатів самостійної роботи. Запровадження процедур з відбору та оцінювання постачальників, з вхідного контролю. Ще раз про простежуваність. Матеріальний баланс. Мікробіологічні критерії. Самостійна робота - провести оцінювання виконання вимог на потужності. Визначити невідповідності та запропонувати коригувальні дії. Розробити проекти необхідної документації. Звернути увагу на проведення тестувань сирого молока (які вимірювання як часто, дії у випадку відхилень).

10. Огляд результатів самостійної роботи. Вимоги до гігієни персоналу. Дизайн та чистка робочого одягу. Впровадження системи навчання персоналу. Самостійна робота - провести оцінювання виконання вимог до гігієни персоналу на потужності. Визначити невідповідності та запропонувати коригувальні дії. Розробити проекти необхідної документації.

11. Огляд результатів самостійної роботи. Прибирання та поводження з відходами. Мікробіологічні критерії гігієни процесу. Самостійна робота - провести оцінювання виконання вимог на потужності. Перевірити процедури прибирання, їх ефективність, способи верифікації. Визначити невідповідності та запропонувати коригувальні дії та шляхи покращення. Розробити проекти необхідної документації.

12. Обговорення результатів самостійної роботи. Контроль шкідників та поводження з потенційно небезпечними продуктами. Основні принципи роботи з підрядними організаціями. Самостійна робота: провести аналіз заходів з контролю шкідників з наданням коригувальних заходів.

13. Огляд результатів самостійної роботи. Дотримання температурного ланцюга. Контроль температури та інших параметрів виробництва. Самостійна робота: проаналізувати відхилення від показників виробничого процесу на потужності та ефективність застосованих коригувальних заходів. Оцінити якість та раціональність ведення записів.

12. Обговорення результатів самостійної роботи. Підготовка до застосування принципів НАССР . Перші кроки. Аналіз небезпечних факторів. Домашнє завдання - створити групу НАССР, згрупувати та описати продукти, розробити блок-схему процесу.

13. Обговорення самостійної роботи. Продовження аналізу небезпечних факторів. Самостійна робота: провести аналіз небезпечних факторів згідно запропонованого алгоритму.

14. Обговорення результатів самостійної роботи. Застосування наступних принципів НАССР тобто визначення критичних контрольних точок критичних меж та процедур моніторингу і коригувальних дій.

15. Обговорення результатів самостійної роботи. Застосування валідації та верифікації до принципів НАССР і в загальному до всіх процедур які стосуються харчового законодавства. Самостійна робота: провести валідацію розроблених процедур на підприємстві, підібрати показники, які потрібно оцінити для проведення верифікації.

16. Обговорення результатів самостійної роботи. Огляд процедур вилучення та відкликання продукції навчання персоналу та інших процедур навмисного запобігання навмисному псуванню продукції. Самостійна робота: розробити такі процедури для підприємства.

II. Відпрацювання навчальних матеріалів на практиці на пілотному підприємстві.

Тривалість не менше ніж два дні. З них не менше ніж 6 годин на підприємстві. Перед інспектуванням – ознайомлення з роботою підприємства, після інспектування обговорення результатів дослідження результатів оцінювання підприємства. Кількість таких інспектувань буде узгоджено на наступних етапах залежно від кількості учасників.

III. Робота учасників навчання з розроблення та впровадження процедур у себе на потужностях.

Експерти програми надають консультативну консультаційну підтримку тим підприємствам, які дійсно впроваджують процедури. Можливі поїздки на підприємства з діагностичним аудитом. Буде здійснено для підприємств які заявлять про готовність до проходження перевірки. Розроблення плану заходів щодо усунення невідповідностей. Кожна поїздка триватиме два робочих дні.

За результатами навчального курсу можливе внесення пропозицій щодо змін доповнень СОП та Методичних настанов. Онлайн курс буде записано для підготовки дистанційного навчального курсу.

Відбір учасників ToT

Оскільки кількість учасників навчального курсу обмежена, QFTP оголосить про відбір учасників на своїй веб сторінці та опрацює всі заявки відповідно до критеріїв. Для того, щоб зробити процес визначення пріоритетності заявок прозорим, перелік критеріїв для визначення пріоритетності можна знайти в таблицях нижче. Максимальна кількість балів - 7. Кожна заявка буде оцінена за бальною системою від найвищої до найнижчої.

Від одного заявника/установи можна подати заявку на участь лише для одного представника – таким чином лише одна особа може бути обрана для навчального курсу, що відповідає цілям ToT, а саме - мультиплікація одержаних знань та вмінь.

У результаті визначення пріоритетів всі надавачі послуг, які подали заявки, отримають електронного листа з відповіддю, з інформацією про рішення за результатом розгляду заявки.

Строки подання заявок:

- Крайній термін подачі заявок – **21 лютого 2025 р.** (п'ятниця, 18:00).

Форма для заповнення заявки: <https://forms.gle/R3NiEnA5vsytuNvy9>

Таблиця 1. Кваліфікаційні критерії

№	Критерій	Опис	Бали
1.	Профіль заявника	<p>Перевага може бути надана заявникам відповідно до їхнього кваліфікаційного профілю, що підтверджується, наприклад, згадками у профільних каталогах чи реєстрах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Каталог надавачів дорадчих та консультаційних послуг у сироварінні - Каталог надавачів дорадчих та 	<p>2 – заявник є переможцем міжнародних галузевих конкурсів;</p> <p>2 – заявник є верифікованим надавачем послуг, про що є відомості у профільних Каталогах (консультант/дорадча/сервісна служба/асоціація/спілка/НГО тощо);</p> <p>1 – заявник є учасником міжнародних галузевих</p>

№	Критерій	Опис	Бали
		консультаційних послуг у молочному секторі - Сирний гайд 2024	заходів: конкурси, виставки тощо.
2.	Якість заявки	Заявка має бути якісною (повнота, чіткість та простежуваність будуть враховані під час розгляду заявок), містити чітку інформацію та аргументацію. Важливо коротко викласти обґрунтування важливості участі в навчальному курсі.	1 - заявка є чіткою з високим рівнем аргументованості. Легко зрозуміти цілі та очікувані результати.
3.	Забезпечення сталості	Перевага надаватиметься тим заявникам, заявки яких містять опис того яким чином забезпечуватиметься подальший розвиток та сталість набутих знань та вмінь, їх застосування та мультиплікація.	1 - заявник може гарантувати сталість діяльності після закінчення навчального курсу.
4.	Орієнтованість на результат	Заявки, які продемонстрували здатність досягати результатів. Заявка містить додаткові підтвердження.	1 - є позитивний досвід співпраці з QFTP або були успішно реалізовані інші подібні заходи, діяльність тощо.